

JŪRMALAS PILSĒTAS DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJA GATA TRUKŠŅA UZRUNA

Godātie kongresa dalībnieki!

Man ir prieks jūs uzrunāt Raiņa un Aspazijas 150. jubilejai veltītajā kongresā! Divu dižo dzejnieku — Raiņa un Aspazijas — jubilejas gadā īpašu uzmanību veltām bagātīgajam mantojumam, ko abi dižgari atstājuši mūsu valstij. Un tas nav tikai kultūras mantojums, bet arī ārkārtīgi nozīmīgs politiskais mantojums, kas ietekmējis neatkarīgas Latvijas valsts izveidi un dzīvo pāri laikam.

Gatavojoties šai jubilejai, Jūrmala kā Raiņa un Aspazijas pilsēta jau kopš 2010. g.

rīko dzejniekiem veltītas konferences. Prieccē, ka šīs konferences, kurās ik gadu tiek meklēti un atrasti jauni fakti un atklāsmes par dzejniekiem un viņu daiļradi, šogad noris ne tikai vietējā, nacionālā, bet arī starptautiskā mērogā.

Laī gan Aspazija un Rainis nav dzimuši Jūrmalā, kūrortpilsēta vienmēr viņus ir vilinājusi un aicinājusi. "Rīt jābrauc uz jūru." Šādi ieraksti bieži atrodami dzejnieka dienasgrāmatā. Kad sākās abu dzejnieku draudzība un mīlestība, viņi vasaras pavadīja Jūrmalā. Šeit Raini godināja pēc pirmās

Jūrmalas pilsētas domes priekšsēdētājs Gatis Truksnis kongresa atklāšanas plenārsēdē Latvijas Zinātņu akadēmijas Portretu zālē

trimdas, un šeit viņi uzcēla māju tagadējā Poruka prospektā. Arī pēc Šveices trimdas Rainis un Aspazija atgriezās Jūrmalā. Sākumā īrēja telpas vasarai, tad pārcēlās uz tagadējo Raiņa un Aspazijas vasarnīcu Jāņa Pliekšāna ielā. Pēc Raiņa nāves Aspazija mūža nogali pavadīja tagadējā Aspazijas mājā Dubultos. Dzejnieki to nolūkoja, vēl Rainim dzīvam esot.

150. jubilejas gadā Jūrmalā notiek Aspazijai un Rainim veltītas konferences, kultūras norises un pasākumi. Tiem gatavojoties, Raiņa un Aspazijas pilsētā labiekārtotas un atjaunotas dzejnieku piemiņas vietas un objekti.

Lielākais projekts, kas īstenots Jūrmalā Aspazijas piemiņai, ir dzejnieces mājas atjaunošana. To pabeidza pagājušā gada rudenī. Aspazijas mājā, kas atrodas Dubultos, pilsētas šaurākajā vietā starp Lielupi un jūru, Aspazija dzīvoja līdz pat savas dzīves gaitu beigām. 2013. g. Akas iela, kas atrodas iepretim Aspazijas mājai un ved uz pludmali, tika pārdēvēta Aspazijas vārdā. Celiņš, kas reiz Aspaziju vedis uz jūru, tagad nes Aspazijas vārdu.

Aizvadītajā gadā vietā, kur auga leģendārās Raiņa priedes, nokaltušās simtgadīgās priedes vietā izveidots jūrmalnieka, tēlnieka Kristapa Gulbja veidotais sešus metrus augstais skulpturālais vides objekts "Raiņa priedes". Šis vides objekts simboliski iemūžina atmiņas un liecību par laiku un notikumiem, kas šeit kādreiz risinājušies. Tradicionāli te notiek mūsu pilsētas dzejas dienas. Šeit tās notiks arī rīt, 11. septembrī. Latvijā zināmi

dzejnieki — Jānis Rokpelnis, Inese Zandere, Kārlis Vērdiņš, Amanda Aizpuriete u.c. — mūs priecēs ar dzejas lasījumiem. Te varēsīm dzirdēt arī Jūrmalas skolēnu literārās jaunrades konkursa "Izslaid vēju caur matiem..." laureāti Kristiānu Gubinsku un citus talantīgus Jūrmalas skolēnus.

Jūrmalas teātris piedāvā dzejniekiem veltītu programmu kā pieaugušajiem, tā arī bērniem. Pieaugušajiem tiek rādīta Leldes Stumbres luga "Aspazija. Vakara laivā", savukārt pašiem mazākajiem top interaktīva lelļu teātra izrāde ar Raiņa un Aspazijas dzeju. Oktobrī Jūrmalā notiks jauniešu teātra festivāls "Rainis un Aspazija TEV!", kam pieteikušies jauniešu teātri no visas Latvijas.

Dzintaru koncertzālē aizvadīta spoža sezona. Tās ieskaņā, jūnija sākumā, varējām baudīt Rēzijas Kalniņas veidoto Raiņa un Aspazijas sarakstei veltīto koncertuzvedumu "Tur, kur gars ar garu — jūtās satiekas" ar Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra un kamerkora "Kamēr..." dalību.

Tie ir tikai daži no pasākumiem. Kopumā Jūrmalā Raiņa un Aspazijas 150. jubilejas gadā ir notikušas gandrīz divdesmit dzejniekiem veltītas norises. Esam pārliecināti, ka tajās ikvienam izdevās sajūst dzejnieku klātbūtni, ielūkoties pagātnē un atklāt sev ko jaunu un vērtīgu.

Godātie kongresa dalībnieki, paldies par uzmanību! Novēlu, lai mums visiem kopā izdodas gūt jaunas, vērtīgas atziņas un nodot tālāk arī nākamajām paaudzēm tās idejas, kuras mums māca mūsu dižgaru — Aspazijas un Raiņa — dzīve un daiļrade.